

Évközi 27. vasárnap

Fil 4,6-9

Veletek lesz a béke Istene

⁶Ne aggódjatok semmi miatt, hanem minden imádságotokban és könyörgéseitekben terjesszétek kéréseteket az Úr elé, hálaadásotokkal együtt. ⁷Akkor Isten békéje, amely minden értelmet meghalad, megőrzi szíveteket és értelmeteket Krisztus Jézusban.

⁸Egyébként, testvéreim, arra irányuljanak gondolataitok, ami igaz, tisztességes, igazságos, ami ártatlan, kedves, dicséretre méltó, ami erényes és magasztos. ⁹Amit tanultatok és elfogadtatok, amit hallottatok és példámon láttatok, azt váltsátok tettekre, s veletek lesz a béke Istene.

Isten békéje a zsidó és a keresztény közösség irataiban mint jókívánság igen gyakran szerepel. A mindennapi héber köszöntésben a „béke veled” rövidített forma ugyanerről szól. A keresztény liturgiában számtalanszor felhangzó „Az Úr békéje legyen veletek!” felszólítás szintén az ilyen béke óhajáról beszél. A mostani szakaszban azonban Pál követve vagy inkább prafrázálva a sztoikus erénylistákat igyekszik kifejteni ennek a békének a tartalmát.

Az igaz és tiszteltre méltó gondolatok (8. v.), a tisztaság és az erényes magatartás, valamint az elfogadott keresztény tanítás (9. v.) és az apostol példájának megértése szükséges ahhoz, hogy ez a béke elérhető és megtapasztalható legyen.

Az is figyelemreméltó, hogy Pál nem kötelességmorált, nem erkölcsi erények megvalósítását tűzi ki célul az olvasói elé, hanem ezeket csak eszköznek tartja egy elérendő cél, az öröm és a béke, valamint az Istennel megteremtett harmónia érdekében. Pál más leveleiben is gyakran találunk erény- és bűnkatalógusokat, amelyek szintén a sztoikus erkölcsprédikátorok hatását tükrözik. A fent említett katalógus azonban eltér ezektől. Részint azért, mert a korábbiakhoz képest általános jellegű, másrészt nemcsak felsorol néhány szempontot, hanem ezeknek a figyelembevételét a keresztény öröm és harmónia megteremtése érdekében tartja fontosnak. A zsidó vallásosság csúcsa az Isten békéjének megtapasztalása, mely részben ajándék, de erre a békességes bölcsességre és harmóniára csak a személyi fejlettség bizonyos fokán jut el az ember. Ez a fejlődés a zsidó bölcsességi irodalomban bizonyos belátásokon alapul. A korai bölcsességi irodalomban az etikai normáknak a betartását azért tartják fontosnak, mert ezek garantálják a gazdagságot,

a jólétet és az egészséget. A Prédikátor könyvének megjelenése után elinduló újabb bölcsességi iskola ezt a morális automatizmust nem vallja. Azt tartja, bölcs és balga ember egyaránt meghal, és az erény nem garantálja a jólétet, mégis érdemes megtartani a törvényt, mert másnak nincs értelme. Minden egyéb emberi örűtség, a részegség, a nők falása, a gazdagság, a hatalom, a műveltség, csak hiábavalóság.

Pálnak kedvenc közössége a filippi közösség, talán azért, mert a keresztény értékek megértésében minden problémáik ellenére olyan szintre jutottak, hogy megeremtették a harmóniát. Ezért akarja az apostol óvni ezt az állapotot. Nagyon jól tudja, hogy az élet soha nem lesz idilli, és soha nem lesz problémamentes operettvilág. De az, hogy boldogok vagyunk vagy sem, az a belső békénktől függ. Ez pedig nem jön magától, nem is a külső körülmények teremtik meg, hanem az a szemléletmód, ahogyan az életet és a magunk egyéni tragédiáit és közösségi problémáit kezeljük.

A jelen életünkben legerősebben az öröme és a harmóniára vágyunk. Ennek eléréséért az emberek igen nagy áldozatokra is készek. Legtöbb esetben az öröm és a harmónia ígértét az egészség, a gazdagság, a pénz, a kényelmes lakás, a jól felszerelt konyha, a kirándulás, a kényeztető wellness-hétvége, a jól megkötött életbiztosítás kínálja a mai reklámok szerint. Pedig már régen is tudták, hogy a boldogság nem körülöttünk, nem előttünk van, nem is a tárgyakban lelhető fel, hanem az ember szívében és lelkében. Az összes többi csak járuléék. Már Jézus is olyan kincsek megszerzésére és olyan boldogság elérésére buzdított, ami nem elvehető sem nyomorral, sem üldöztetéssel, sem halállal.